

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ” ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

През 2018 година Асоциация „Прозрачност без граници” навърши 20 години от своето основаване. Организацията бе учредена през 1998 година като първото национално представителство на Transparency International в Югоизточна Европа. През този период Асоциацията натрупа значителен капацитет за създаване и реализиране на проекти за противодействие на корупцията, за промотиране на стандартите за добро управление в дейността на публичните институции и успя да си изгради авторитет на професионално работеща, политически безпристрастна и активна гражданска организация.

През изминалите години Асоциация „Прозрачност без граници” създаде широк кръг от поддръжници и може да разчита на голям брой независими експерти от различни области на науката и обществения живот, които участваха при изпълнението на проектите и инициативите на организацията. Установените контакти с национални и международни институции бяха разширени с контакти със структури на гражданското общество и медиите, а Асоциацията си спечели име на уважавана и стабилна организация.

През 2018 година Асоциация „Прозрачност без граници” продължи да осъществява активно дейността си, свързана с противодействие на корупцията на национално, регионално и международно ниво. Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията бяха непосредствено подчинени на изпълнението на задълженията ѝ във връзка с реализацията на мисията ѝ, основните приоритети в работата ѝ, както и с основните цели и задачи, залегнали в Устава ѝ.¹

Екипът на Асоциация „Прозрачност без граници” продължи успешно да реализира пълния обем от цели и задачи посредством иницирането и

¹ Мисия на Асоциация „Прозрачност без граници”, произтичаща от статута ѝ на българско представителство на Transparency International: обединяването на усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Основните приоритети в работата на Асоциацията: иницирането и прилагането на проекти и програми за противодействие на корупцията на национално и регионално равнище.

Основните цели и задачи, залегнали в Устава на Асоциацията:

- провеждане на изследователски инициативи по проблемите на корупцията, чрез мобилизиране усилията на учени, общественици и експерти в съответните области;
- системно набиране, представяне и разпространение на необходимата аналитична информация сред държавните институции и граждански организации;
- разработване, тестване и осъществяване на разнообразни граждански инициативи и проекти, насочени към намаляване на корупцията;
- предлагане на експертна и техническа помощ за различни граждански инициативи, насочени към противодействие на корупцията;
- изграждане и поддържане на контактна мрежа от международни и национални партньорски и донорски организации, занимаващи се с подобни проблеми;
- дългосрочно сътрудничество с централната и местните власти, експерти в държавната администрация и неправителствени организации с подобна насоченост с цел създаване на стабилна мрежа от обществени коалиции, работещи по проблемите на борбата с корупцията.

осъществяването на специфични проекти и инициативи в две основни програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА, ориентирана към:

- апробиране на ефективни модели за независим експертен мониторинг и граждански контрол върху законодателството и процесите на управление от гледна точка на принципите на прозрачност и отчетност;
- инициране на застъпнически кампании в подкрепа на значими обществени каузи и проблеми, свързани с превенция и противодействие на корупцията, както и в защита на лица, пострадали от корупционни действия;
- повишаване на обществената чувствителност към проблемите на почтеността, прозрачността и отчетността в работата на публичните институции;
- осъществяване на експертно-аналитична дейност по проблемите на противодействието на корупцията и прилагането на добри управленски практики чрез мобилизиране на експертния потенциал на организацията и трансфер на чуждестранно know-how в областта по превенция и противодействие на корупцията.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА, насочена към:

- осъществяване на международни проекти в партньорство с Transparency International – Секретариат и с националните представителства на Transparency International;
- обмяна на опит и създаването на регионални мрежи при осъществяването на антикорупционни инициативи.

ПОСТИЖЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯТА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

- Изработен „Еталон за прозрачност и публичност в работата на съдилищата в Република България“ – аналитичен продукт, който представя систематизирани стандарти за публичност на информацията, предоставяна чрез интернет страниците на съдилищата. Той е разработен въз основа на сравнително изследване на добрите практики в държави-членки на ЕС и на международни стандарти в тази област, като може да служи като инструмент за оценка на практиката на българските съдилища спрямо тези стандарти.
- Разработена „Карта за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в република България“ – аналитичен продукт, който представлява инструмент за оценка на добрите практики и дефицитите в осигуряването на публичност и прозрачност в дейността на съдилищата. Тя интегрира количествена и качествена информация от изследването на сайтовете на

съдилищата в страната, като формулира препоръки за повишаване на прозрачността в работата на съдилищата.

- Аналитична оценка „Противодействие на корупцията – 2018: обществени очаквания и постигнати резултати“, която отразява анализ на антикорупционния закон, приет в началото на 2008 г. и на първите действия на новосъздадената антикорупционна комисия. Аналитичната оценка се основава на аналитичния подход на Transparency International Национална система за почтеност, който оценява капацитета, управлението и ролята на институциите, свързани с превенцията и противодействието на корупцията.
- Инициатива за гарантиране на прозрачността и отчетността при управлението на средства от европейските фондове, изразходвани чрез обществени поръчки. Асоциацията участва в международен проект, подкрепен от Европейската комисия, в рамките на който организацията предоставя своята експертиза относно приложението на пактовете за почтеност при обществените поръчки на организации от други 10 европейски държави, като наред с това осъществява мониторинг над изграждането на важни инфраструктурни елементи от магистрала „Струма“.
- Изработени експертни становища и позиции по актуални проблеми, свързани с управлението, превенцията и противодействието на корупцията: позиция относно подготвената продажба на ЧЕЗ, защита на лицата сигнализиращи за корупция, във връзка с промените в изборното законодателство.
- Проведени конференции, обучителни семинари, кръгли маси и обществени дискусии, в страната и в чужбина, посветени на антикорупционното законодателство и практиката на новосъздадената антикорупционна комисия, прозрачност и почтеност на изборния процес, механизми за граждански контрол върху управлението на публични ресурси, изразходвани чрез обществените поръчки, стандарти за прозрачност в работата на съдилищата.
- Изработени публикации, информационни и обучителни материали, които представят анализите и изследванията на Асоциация „Прозрачност без граници“ във връзка с осъществените проекти и инициативи.

ОБЛАСТИ НА ДЕЙНОСТ

I. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ПОЛИТИЧЕСКАТА КОРУПЦИЯ. МОНИТОРИНГ ЗА СПАЗВАНЕТО НА ДЕМОКРАТИЧНИТЕ СТАНДАРТИ В ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС. МОНИТОРИНГ НА ФИНАНСИРАНЕТО НА ПОЛИТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

Проблемът за влиянието на корупцията върху политическия живот и върху цялостния модел, по който се осъществява управлението на страната е

една от основните теми, които стоят на вниманието на Асоциация „Прозрачност без граници“ от създаването ѝ до сега.

Законодателна регламентация на правилата в изборния процес

Въпреки че през 2018 година не бяха провеждани избори, въпросите, свързани с дефицитите в изборния процес, стояха на фокуса на вниманието на Асоциация „Прозрачност без граници“. В периода октомври - декември 2018 година организацията се включи в дискусиите за промените в изборното законодателство. В тази връзка експерти на организацията се ангажираха с дейности в четири насоки:

- 1) експертна оценка на предложенията за промени в Изборния кодекс, внесени за разглеждане в Народното събрание през 2018 година;
- 2) наблюдение на обсъжданията по депозираните законопроекта, протекли в парламентарната Комисия по правни въпроси;
- 3) изработване на експертни становища по разглежданите предложения за промени в Изборния кодекс и участие в работата на парламентарната комисия;
- 4) застъпничество, насочено към аргументиране на позициите на организацията относно ефекта от предложените промени, изразяващо се в участие в работата на парламентарната комисия и в различни дискуссионни формати в медиите.

В резултат на ангажираността на организацията бяха възпрепятствани част от предложенията за промени в изборния закон, които имаха потенциал за увеличаване на дефицитите в изборния процес.

II. РЕФОРМА В ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ. МОНИТОРИНГ НА ДЕЙНОСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Проект „Изработване и застъпничество за въвеждане на Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата – гарант за обществено доверие и граждански контрол върху системата на правораздаването“

Проектът е 18-месечна инициатива на Асоциация „Прозрачност без граници“, която се осъществява от началото на септември 2017 година благодарение на финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и на Оперативна програма „Добро управление“.

Той се осъществява в отговор на редица дефицити, посочвани неизменно в последните години в докладите на Европейската комисия за България по Механизма за сътрудничество и проверка, както и в

изследванията на международната антикорупционна организация Transparency International - незадоволителна степен на публичност в управлението на съдебната система, ниска степен на доверие на гражданите в системата на правосъдието, обществени възприятия за корупция, неефективни и несистемни практики за предоставяне на информация от съдилищата, което затруднява гражданите, бизнеса, медиите и обществените организации.

Проектът е фокусиран върху формулирането на предложение за единен стандарт за публично предоставяна информация от съдилищата за гражданите чрез техните интернет сайтове, който да способства за ефективен граждански контрол и повишаване на общественото доверие. Инициативата бе реализирана чрез действия в няколко насоки:

- Извършване на проучвания на водещите стандарти за прозрачност и публичност на съдилищата в държави-членки на Европейския съюз и на международни организации, което да позволи изработването на стандарти за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в България.

Екипът на Асоциация „Прозрачност без граници“ извърши проучване на документите на редица международни организации, като Съветът на Европа, Консултативния съвет на европейските съдии, Европейска мрежа на съдебните съвети, Европейски съюз; проучи добрите практики, свързани със структурата, визията, функционалностите и съдържанието на публикуваната информация в интернет страниците на съдилищата в Чехия Германия и Австрия. Въз основа на проведените сравнителни изследвания и на извършената оценка на действащата национална правна рамка в България бе изработен „Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в Република България“. Създаденият аналитичен продукт задава рамката от стандарти за съдържание на информацията относно работата на съдилищата и уебгергономичните характеристики на техните сайтове, като може да бъде използван като отправна точка в процеса по модернизация на сайтовете на българските съдилища.

- Оценка на прозрачността на съдилищата в България през призмата на публикуваната информация в техните интернет страници и създаване на първата по рода си Карта на прозрачността на съдилищата в България посредством оценка на съответствие на практиките на съдилищата с Еталона за публичност и прозрачност.

Основна цел на дейността бе да бъде съставена първата по рода си Карта на прозрачността на съдилищата в България посредством оценка на съответствие на техните практики към Еталона за публичност и прозрачност. В тази връзка бяха изследвани официалните интернет страници на всички 176 районни, окръжните, административни, апелативни съдилища, ВКС и ВАС. По своя характер, документът представлява инструмент за оценка на добрите практики и дефицитите в осигуряването на публичност и

прозрачност в дейността на съдилищата. Картата интегрира количествена и качествена информация от изследването на сайтовете на съдилищата, като формулира и съответните препоръки за повишаване на прозрачността в работата на съдилищата.

Проектът ще завърши през март 2019 година, като заключителните дейности по неговата реализация са: а) кръгла маса за консултиране на Еталона и Картата и мобилизиране на експертна и обществена подкрепа за тяхното прилагане; б) обучение на представители на граждански организации от областни центрове в страната за изграждане на умения за граждански мониторинг върху контрол върху публичността и прозрачността в работата на съдилищата.

Проект „Основи на демокрацията: противодействие на корупцията и доверие в Политическите институции. Противодействие на корупцията – 2018: обществени очаквания и постигнати резултати“

Това е инициатива на Асоциация „Прозрачност без граници“, която се осъществява от началото на юни 2018 година в партньорство с Фондация „Фридрих Еберт“, Бюро България.

Основната цел на инициативата е да насърчи активното участие на гражданите при решаване на един от ключовите проблеми на функционирането на институциите и на демократичния процес в страната – незадоволителното състояние на борбата с корупцията. Ръководена от разбирането, че преодоляването на посочения дефицит е необходимо интегрирането на (1) обществените очаквания за справяне с корупцията като един от водещите проблеми, които възпрепятстват развитието на страната, и (2) експертното знание по проблема, което да послужи като отправна точка за формулиране на политики в тази област и за по-активно участие на гражданите в политическия живот в България.

Проектът включваше дейности в три ключови насоки:

- изработване на аналитична оценка на обществените очаквания към новото антикорупционно законодателство и антикорупционната агенция, която заработи през 2018 г.;
- мониторинг на ефекта от новото законодателство и дейността на антикорупционната агенция;
- формулиране на препоръки за бъдещи насоки за по-ефективна борба с корупцията.

През пролетта на 2018 година със съдействието на социологическа агенция „Алфа Рисърч“ бе проведено национално представително изследване на общественото мнение на тема „Обществени очаквания за противодействие на корупцията през 2018“. Основен фокус на изследването и на анализа на получените резултати бяха: 1) изразните форми на корупция, които представляват най-голям проблем за гражданите, 2) готовността на гражданите да дадат своят принос в борбата с корупцията; 3)

обществените очаквания относно насоките в борбата с корупцията, които следва да бъдат приоритет в работата на новосъздадената антикорупционна агенция. Резултатите от изследването бяха представени на дискусия, проведена на 13 юли 2018 г., като послужиха като отправна точка за наблюдение на ефекта от новото антикорупционно законодателство и за изработването на финалния аналитичен продукт.

През втората половина на 2018 година усилията на експертен екип на Асоциация „Прозрачност без граници“ бяха фокусирани върху осъществяването на мониторинг и експертна оценка на приложението на антикорупционното законодателство, в частност на първите действия конституирането на бъдещата антикорупционна агенция. В тази връзка бе изработен правен анализ на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, който оценява позитивите и дефицитите на новоприетия нормативен акт. Той беше използван като отправна точка и за последвалия мониторинг на процеса по конституиране на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, както и на първите стъпки в нейната работа. Въз основа на медиен мониторинг, поредица от проведени интервюта и анализ на документи бе извършена и последващата оценка на работата на антикорупционната комисия.

В резултат на осъществената инициатива експертният екип на Асоциация „Прозрачност без граници“ изработи аналитичен материал - policy paper „Противодействие на корупцията – 2018: обществени очаквания и постигнати резултати“, който бе публикуван със съдействието на Фондация „Фридрих Еберт“. Публикацията интегрира анализа на резултати от изследвания на общественото мнение с експертния аналитичен подход на Transparency International (Национална система за почтеност, който оценява капацитета, управлението и ролята на институциите, свързани с превенцията и противодействието на корупцията). В началото на 2019 година тя ще бъде представена на дискусия с участието на институции, ангажирани в борбата с корупцията, представители на политически партии, академичната общност, медии и неправителствени организации.

III. ПРОЗРАЧНОСТ И ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИ СРЕДСТВА – ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Инициативата е част от четиригодишен международен проект „Пактове за почтеност – превантивен граждански механизъм за защита на фондовете на ЕС“, който се осъществява от началото на януари 2016 година с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Той е част от съвместна инициатива, в която участват 11 държави (България, Гърция, Италия, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Унгария, Чехия) и се координира от Transparency International Secretariat.

Основната цел на инициативата е да проучи модела на Пактовете за почтеност като инструмент за повишаване на прозрачността и отчетността при обществените поръчки и да популяризира прилагането им в

Европейския съюз с оглед предотвратяване на измами и корупция при разходването на средствата от европейските фондове. Специфичните цели на проекта са:

- да мобилизира експертизата на организации, прилагали Пактовете за почтеност и да съдейства за обмяната на опит и ноу-хау между държави-членки на ЕС във връзка с управлението на средства от европейските фондове.
- да допринесе за прозрачността и отчетността в 17 избрани обществени поръчки, осъществявани в 11 държави-членки на ЕС и съфинансирани от европейските фондове;
- да осигури прозрачност и достъп до информация по проблемите на процеса по възлагането и изпълнение на обществените поръчки;
- да направи оценка на прилагането на Пактовете за почтеност, като изведе добри практики и формулира препоръки за по-широко разпространение на този инструмент.

През 2018 година усилията на екипа на Асоциация „Прозрачност без граници“ бяха фокусирани в няколко насоки:

- Предоставяне на ноу-хау относно модела на Пакта за почтеност при обществените поръчки и обмяна на опит при неговото практическо приложение – в тази връзка бяха проведени поредица от работни срещи, в рамките на които експертни екипи на организациите, осъществяващи проекта, обмениха своята експертиза и практически опит относно същността на пактовете за почтеност, практически аспекти от тяхното приложение, критичен анализ и оценки относно постиженията и трудностите при прилагането.

В тази връзка на 28-29 май 2018 г. в Будапеща се проведе среща на екипите, осъществяващи проекта в 11-те европейски държави, в която бе представен опита на Асоциация „Прозрачност без граници“ от извършваното наблюдение. На 28 ноември 2018 г. в Брюксел се проведе среща на всички заинтересувани страни – наблюдатели, представители на институции-възложители, на бизнеса, в която участваха и представители на Европейската комисия. Срещата бе посветена на представяне на напредъка в съвместната работа по прилагането на Пактовете за почтеност.

- Мониторинг на обществена поръчка, която е със значим обществен интерес – в тази връзка Асоциация „Прозрачност без граници“ взе решение да осъществи мониторинг на изпълнението на обществена поръчка, в която е фокусиран значим обществен интерес и се предвижда да бъдат изразходвани европейски средства със значителна стойност. Като обект на мониторинг бе избрана поръчката за проектиране и строителство на тунел „Железница“ на автомагистрала „Струма“.

През 2018 година експертният екип продължи наблюдението на строителството на тунел „Железница“, като извърши експертна оценка на тръжната документация, свързана с третата процедура за избор на

изпълнител. С цел осигуряване на прозрачност Асоциация „Прозрачност без граници“ поддържа интернет сайта на инициативата <http://integrity.transparency.bg/>, където публикува информация относно проекта. На посочения адрес са публикувани всички доклади, резултат от наблюдението от началото на проекта до настоящия момент.

III. ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ИНФОРМИРАНост. ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАСТЪПНИЧЕСКИ КАМПАНИИ

Изработване на експертни становища и позиции по актуални въпроси, свързани с превенция и противодействие на корупцията

🌐 Позиция до Народното събрание относно непрозрачната сделка за продажба на електроразпределителното дружество „ЧЕЗ България“ ЕАД

През месец февруари 2018 година Асоциация „Прозрачност без граници“ се включи в спонтанната обществена кампания срещу непрозрачния начин на продажба на активите на „ЧЕЗ България“ ЕАД – най-голямото електроразпределително дружество в страната.

Организацията изпрати позиция – отворено писмо до Народното събрание и парламентарните групи във връзка с липсата на прозрачност относно подготвяната продажба, като настоя пред народните представители да изискат отчет от институциите, които имат правомощия в областта на националната сигурност, банковата регулация, защитата на потребителите и регулацията на специфични пазари, и да упражнят своите правомощия по контрол върху дейността на регулаторните звена.

В позицията бе отправен призив да се изясни произходът на средствата, с които се осъществява сделката, рисковете от попадане на стратегическото предприятие в ръцете на офшорни компании, както и произходът на финансовите ресурси, с които компанията ще оперира, за да изпълнява своите задължения.

В резултат на обществения натиск, включително и на позицията на Асоциация „Прозрачност без граници“, Народното събрание създаде специална анкетна комисия, която проучи случая, а Комисията за защита на конкуренцията иницира процедура за проверка относно нарушения на антимонополното законодателство. В крайна сметка, предприетите действия от страна на институциите възпрепятстваха финализирането на подготвяната непрозрачна сделка за продажба на активите на най-голямото електроразпределително предприятие в страната.

Позиции относно обсъжданите промени в изборното законодателство

Във връзка с предложенията за промени в Изборния кодекс, които бяха обсъждани в края на 2018 година в Народното събрание, Асоциация „Прозрачност без граници“ изработи поредица от експертни становища и позиции, с които изрази критична оценка към подхода за промени в изборното законодателство и мобилизира общественото мнение, което доведе до отмяна на част от част от спорните промени.

Експертите на организацията подложиха на критика подхода за промени в изборното законодателство, който не почива на ясна концепция и мотиви, противоречи на международните стандарти и на практика отменя въвеждането на машинно гласуване, на дистанционно гласуване и преференциалния вот.

В резултат на застъпничеството на Асоциация „Прозрачност без граници“ и на други експерти и организации част от предложените промени бяха оттеглени и Народното събрание не прие изменения, които имат потенциал за увеличат общественото недоверие в изборния процес.

Позиции на Transparency International

Като част от Transparency International Асоциация „Прозрачност без граници“ бе активен участник в промотирането на редица инициативи и позиции на международната организация. В тази връзка следва да се посочат: позиция относно **новата рамка за борба с корупцията на Международния валутен фонд**; позиция в **защита на разследващата журналистика**; позиции в подкрепа на регламентация на лобистката дейност и защита на лицата, сигнализиращи за корупция.

Проект „Център за правна консултация на пострадали от корупция“

Центърът за правна консултация на пострадали от корупция² е създаден през 2006 година по инициатива на Transparency International – България, като оттогава по инициатива на TI – Секретариат и национални представителства на TI на са създадени повече от 20 центъра в държави от Европа, Азия и Африка.

Дейността на Центъра включва осигуряването на практическа правна помощ и експертна препоръка на граждани, които са пострадали или са станали свидетели на корупция и проявяват решимост да сезират компетентните държавни органи. За целта се поддържа безплатната телефонна линия 0800 11 224, на която могат да бъдат подавани сигнали за случаи на корупция; сигнали могат да бъдат подадени и по електронен път (на електронната поща на Центъра alac@transparency.bg) или чрез специално

² Advocacy and Legal Advice Centre (ALAC).

поддържаната интернет-страница (<http://alac.transparency.bg/bg/signals-corruption.html>).

Функционирането на Центъра има за цел да предостави възможност на гражданите да вземат активно участие в борбата с корупцията чрез предоставяне на безплатна правна помощ в подкрепа на техните усилия за възмездяване на корупционни престъпления от страна на обществени институции или техни служители.

Въз основа на резултатите и от работата на Центъра експертният екип на организацията формулира поредица от препоръки за промени в изборното законодателство, за необходими мерки на институциите при подготовката и провеждането на изборите и за реализиране на по-ефективна политика по санкциониране на установените случаи на престъпления срещу политическите права на гражданите. Препоръките бяха представени както в рамките на обсъжданията в Комисията по правни въпроси в Народното събрание, така и в рамките редица медийни участия и публични дискусии по темата, в които участваха представители на организацията.

Проект „Национален антикорупционен ресурсен център”

Асоциация „Прозрачност без граници” продължава да поддържа Антикорупционния център, който беше създаден с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Библиотеката на центъра съдържа значителен обем от книги, периодични издания и аналитични материали, разглеждащи същността на проблема за корупцията в национален и световен мащаб. Наред с изданията на експерти, международни институции и други неправителствени организации, центърът предоставя на разположение и всички публикации на „Прозрачност без граници” на английски и български език, които са резултат от 20-годишната работа на Асоциацията.

Изграденият капацитет на центъра позволява на екипа да продължи извършването на дейности в три основни насоки:

- обработване и попълване на информационния архив, който се допълва от няколко вида източници на информация. Архивът се попълва от ежедневния преглед на печата на националните печатни и електронни издания относно информация за случаи на корупция и анализи, посветени на темата. Наред с това, архивът се попълва с публикации, анализи и изследвания, публикувани в Интернет. Също така, архивът се попълва от материали от конференции, предоставени от държавни институции, от български и международни неправителствени организации;
- екипът на Асоциацията продължава дейността по предоставяне на информация от библиотеката, като ежедневно обработва подадените заявки по електронен път за информация от библиотеката;
- дейността на Антикорупционния ресурсен център се подпомага от стажанти – студенти по политология, европеистика и публична

администрация от СУ, НБУ и чуждестранни университети. Асоциация “Прозрачност без граници” има вече установена практика да осигурява възможност на студенти да провеждат своя стаж, като наред с обучението им относно начина на функциониране на организацията, екипът полага усилия да популяризира каузата на ТП за нетолерантност към корупцията. Стажантите оказват съдействие както в текущата работа на екипа, така и в дейността на центъра.

Мониторинг на правителствените антикорупционни ангажименти, поети на Антикоруptionната среща на върха в Лондон

През 2018 г. Асоциация “Прозрачност без граници” продължи да проследява осъществяването на ангажиментите, поети от правителството на България по време на Антикоруptionната среща на върха от Лондон през 2016 г. Мониторингът, който се осъществява по инициатива на Transparency International Великобритания, включва оценка на процеса на изпълнение на поетите ангажименти от правителствата на държавите-участнички във форума. Официалните ангажименти на България са в посока усъвършенстване на националната нормативна рамка в сферата на противодействие на корупцията и нейното ефективно приложение, активно участие в процеса на международно сътрудничество, както и обмен на експертиза и добри практики.

Асоциация “Прозрачност без граници” продължи да проследява и оценява напредъка на България, като се обърна към редица институции с въпроси относно конкретни предприети или планирани действия и обсъди междинните резултати от наблюдението в редица срещи с представители на администрацията.

Въз основа на извършената оценка организацията формулира препоръки по отношение на три критични насоки в правителствените усилия в борбата с корупцията: 1) защита на лицата, подаващи сигнали за корупция, като в тази връзка е препоръчано доразвиване на законодателната рамка и инструментариум за нейното приложение; 2) преодоляване на слабостите във връзка с отнемането и управлението на незаконно придобито имущество; 3) осигуряването на публичност и прозрачност относно работата на институциите чрез предоставянето на данни в достъпен и разбираем за широката публика вид.

Мониторинг на националните печатни и електронни медии

Екипът на Асоциацията осъществява редовен медиен мониторинг на националните печатни и електронни издания. Информацията относно корупционни казуси, злоупотреба с власт и обществени ресурси, анализи и коментари, посветени на различните измерения на проблемите на корупцията в различни обществени сфери се подлага на необходимата систематизация, която позволява да бъде използвана в рамките на

дейностите по проектите и за идентифициране на проблемни области в борбата с корупцията.

ПОСТОЯННИ ДЕЙНОСТИ

Представяне на сравнителните изследвания на Transparency International

Като национално представителство на международната организация за борба с корупцията Transparency International, Асоциация “Прозрачност без граници” ежегодно обявява резултатите от сравнителни международни изследвания и анализи, част от които са се наложили като авторитетни източници на информация и оценки нивото на корупция, икономическото и политическото развитие на изследваните страни. Сред тях следва да се отбележат:

- **Индекс за възприятие на корупцията (Corruption Perception Index)**, измерващ нивото на политическа и административна корупция според оценките на представителите на бизнеса, анализатори на икономическия и политическия риск от целия свят, включително и анкетирани експерти от изследваните държави. Изследването позволява извършването на сравнителни оценки в регионален и субрегионален мащаб, които могат да дадат най-общ ориентир на бизнеса в кои държави от даден регион корупционният риск е по-голям и съответно – общата среда за осъществяване на бизнес е по-неподходяща.
- **Световен корупционен барометър (Global Corruption Barometer)**, представящо оценка на нивото на разпространение на корупцията в отделните сектори и институции в рамките на изследваните държави. Изследването дава възможност за сравнение на степента на разпространение на корупцията в основни сектори на обществеността, икономически и политически живот в рамките на една изследвана държава. Наред с възможността за осъществяване на секторен анализ, барометърът служи като база за разработване на антикорупционни политики с ясно очертани приоритети, както и като ориентир за бизнеса относно институциите и секторите на обществеността, икономически и политически живот, които имат по-съществени дефицити в своята работа и съответно – представляват по-сериозен корупционен риск.
- **Световен доклад за корупцията (Global Corruption Report)**, представящ задълбочено проучване на корупцията в ключови сектори от обществеността.

ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ И ФОРУМИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“

В рамките на осъществяваните инициативи и текущите си проекти през 2018 година, Асоциация „Прозрачност без граници“ имаше редица публични изяви. Основна цел на екипа на Асоциацията е предизвикване на медиен интерес и широко отразяване на всичките ѝ инициативи. Асоциацията активно работи с широк кръг от представители на националните и регионални печатни и електронни медии. В резултат от установяването на трайни контакти с тях, събитията, организирани от Асоциацията, бяха широко отразени в печатните и електронни медии. Сред форумите, организирани през 2018 година, следва да се отбележат:

- Дискусия „Обществени нагласи относно противодействието на корупцията през 2018 г.“, проведена на 13 юли 2018 г. в София.
- Дискусия - пресконференция за оповестяване на Международния Индекс за възприятие на корупцията, проведена на 29 януари 2018 г. в София.

НОВИ ПУБЛИКАЦИИ НА АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“

В резултат на осъществените изследвания, анализи и мониторинг през 2018 година бяха изработени следните публикации:

- Изследване на общественото мнение „Обществени нагласи относно противодействието на корупцията през 2018 г.“
- „Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в република България“
- „Карта за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в Република България“
- „Противодействие на корупцията – 2018: обществени очаквания и постигнати резултати“ (policy paper)
- Доклад от откритата процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Проектиране и строителство на автомагистрала „Струма“ Лот 3.1 тунел „Железница“

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“ ПО ЧЛ. 40 ОТ ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Като организация с нестопанска цел Асоциация „Прозрачност без граници“ извършва своята дейност в подкрепа на развитието на гражданското общество. Основен приоритет в работата на Асоциацията е инициерирането и прилагането на проекти и програми за превенция и противодействие на корупцията на национално, регионално и местно равнище.

Съгласно Устава на Асоциация „Прозрачност без граници“, нейната мисия е да обединява усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията през 2018 година бяха непосредствено подчинени на изпълнението на по-горе посочените приоритети. Всички приходи, получени в рамките на изминалата година, са използвани в съответствие с изискванията на член 38, съгласно който организацията извършва работа в подкрепа на общественоролезни дейности за развитието и стабилността на гражданското общество.

Общ размер на разходите за нестопанска дейност за 2018 г.	265 136.34 лв.
Размер на разходите от чл. 3, ал. 3 от ЗЮЛНСЦ	14 036.48 лв.

Общ размер на приходите за нестопанска дейност за 2018 г.	240 749.02 лв.
Размер на приходите от чл. 3, ал. 3 от ЗЮЛНСЦ	15 000.00 лв.

Разпределение на приходи по донори

